

[Kolbjørn.]

rådighedssum fra 2 mill. kr. til 2,5 mill. kr. Den siden da stedfundne udvikling har vist, at der var behov for øgede midler, såfremt de forskningsopgaver, hvis løsning fondens faglige kommissioner finder ønskelig, skal kunne tages op. Det fremgår både af de oplysninger, der ledsager den højtærede undervisningsministers forslag om fra næste finansår at sætte beløbet op til 3,5 mill. kr. årlig, og af videnskabsfondens årlige redegørelser for de indkomne ansøgninger og for, i hvilken udstrækning disse er imødekommet. Socialdemokratiet har ved en række love og bevillinger anerkendt nødvendigheden af, at Danmark videnskabeligt ikke sakker bagud i den udvikling, som skrider så hastigt frem i en række lande. At holde igen her er næppe nogen besparelse, men på længere sigt dårlig økonomi. Dette er indlysende, når det gælder tekniske områder, hvor ny erkendelse og mere praktiske hjælpemidler kan føre til billigere produktion, men anerkendelsen heraf bør ikke føre til forsømmelse af grundforskningen og de humanistiske videnskaber.

Ud fra disse synspunkter kan jeg på mit partis vegne anbefale det foreliggende lovforslag.

Martin: På venstres vegne kan jeg anbefale det foreliggende lovforslag. Der er ikke andet at drøfte her end et tal, og da det høje ting øjensynlig har hørt nok om tal i eftermiddag, skal jeg afholde mig fra at komme ind på nogen diskussion.

Det kan selvfølgelig nok vække lidt bange forventninger, at rådighedsbeløbet, som i 6 år holdt sig i ro på 2 mill. kr., for 2 år siden blev forhøjet med $\frac{1}{2}$ mill. kr. og nu foreslås forhøjet med en hel million kr. Hvis det bliver sådan ved, kan det virke en lille smule foruroligende; men når man tager i betragtning, at opgaverne er vokset stærkt og omkostningerne steget, og at loven er gennemført under en meget sparsommelig regering, er der vel ikke meget at sige til, at beløbet er vokset med 75 pct. i løbet

af 8 år. På den anden side skal jeg afholde mig fra at brænde et festfyrværkeri af i den anledning. Jeg skal derfor nøjes med at anbefale lovforslaget.

Ole Bjørn Kraft: Da vi sidste gang behandlede et lovforslag om forhøjelse af rådighedssummen for „Statens almindelige Videnskabsfond“, var professor Hvidberg mit partis ordfører. Jeg vil gerne sige, at ikke blot mit parti, men jeg tror tinget, savner professor Hvidberg; særlig når en sag, som havde hans hjerte, var til behandling, ydede han en indsats, som vi alle var taknemlige for, og den sag, vi i dag drøfter, havde hans hjerte i meget høj grad. Han var blandt initiativtagerne til stiftelsen af videnskabsfondens; sammen med professor Niels Bohr, professor Johs. Pedersen og universitetets daværende rektor tilrettelagde han fondens oprettelse. Det var ham en meget stor glæde som undervisningsminister i 1952 at kunne føre denne lov ud i livet.

Formålet med loven er, at Danmark ikke skal lades tilbage i den videnskabelige forskning, hvor vi på så mange fronter indtager en smuk stilling, på enkelte vel endogså en ret førende stilling. Støtten til videnskaben er ikke blot til gavn for videnskaben selv og for den videnskabelige forskning alene, den har hele samfundslivets trivsel som mål. At fremme grundvidenskaberne og deres anvendelse er et led i bestræbelserne for landets trivsel. Det er ikke et citat, jeg her har brugt, men indholdet af en skrivelse, som, da denne lov blev til, blev sendt fra Videnskabernes Selskab.

Fonden har i høj grad virket efter sit formål og ikke bare ydet støtte til udførelsen af nye forskningsprojekter, hvad der naturligvis er meget vigtigt, men det arbejde, der er udført med støtte fra fonden, har også givet betydelige økonomiske resultater for samfundet som helhed.

Man kan vel med rette sige, at dansk videnskab i dag befinder sig i en ekspan-